

คู่มือ¹
แนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียน
การทุจริตและประพฤติมิชอบ

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลอนมดแดง
อำเภอdonmudang จังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง มีบทบาทหน้าที่หลักในการ กำหนดทิศทางวางแผนการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตครั้งปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมดแดงเป็นไปในแนวทางเดียวกันเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการและประชาชนและอำนวยความสะดวก ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องร้องเรียนการทุจริตโดยได้รวบรวมแนวทาง การดำเนินการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตบรรลุผลลัพธ์ตามภารกิจ

สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง

แนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ องค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดง

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดงมีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดพิธีทางวางแผน การดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์ปชั่นและรับแจ้งเบาะแสและเรื่องร้องเรียนการทุจริต จากช่องทางการร้องเรียนของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตซึ่งหน่วยงานโดยปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องร้องเรียนการทุจริตซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๘๗ กำหนดว่า เมื่อส่วนราชการได้รับการติดต่อสอบถาม เป็นหนังสือ จากประชาชนหรือส่วนราชการด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบคำถามหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบภายใน ๑๕ วัน หรือภายในระยะเวลา ที่กำหนดบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

ซึ่งอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนการทุจริตการปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดงจึงเป็นเรื่องที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๒. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดง

มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันธรรมาภิบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. สถานที่ตั้ง

หมู่ ๑๒ ถนนสมเด็จ ตำบลลดอนมดแดง อำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดง

๕. วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อให้การดำเนินงานจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลลดอนมดแดงมีขั้นตอน/กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- (๒) เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียน ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ
- (๓) เพื่อพิทักษ์สิทธิของประชาชนและผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสตามหลักธรรมาภิบาล(Good Governance)

๖. คำจำกัดความ

เรื่องร้องเรียน หมายถึง ความเดือดร้อนเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ สังกัด องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง เช่น การประพฤติไม่ชอบหรือมีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตหรือ พบความผิดปกติ ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง

ผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส หมายถึง ผู้พบเห็นการกระทำอันนิชอบด้านการทุจริตคอร์ปชั่น เช่น มีสิทธิ เสนอคำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสต่องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดงหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง

หน่วยรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแส หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วน ตำบลดอนมดแดง

การดำเนินการ หมายถึง การจัดการกับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสตั้งแต่ต้นจนถึงการได้รับการ แก้ไข หรือได้ข้อสรุปเพื่อแจ้งผู้ร้องเรียนกรณีที่ผู้ร้องเรียนแจ้งเชื่อ ที่อยู่ชัดเจน

๗. ช่องทางการร้องเรียนการทุจริต/แจ้งเบาะแส

- ๑) ร้องเรียนด้วยตนเอง ที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง
- ๒) ทางไปรษณีย์ (ที่อยู่ : หมู่ ๑๒ ถนนสมเด็จ ตำบลดอนมดแดง อำเภอ doodang จังหวัด อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐)
  - ๓) ร้องเรียนทางโทรศัพท์ หมายเลข : ๐๘๕-๔๒๙๒๕๕
  - ๔) ตู้รับเรื่องร้องเรียนการทุจริต : องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง
  - ๕) เว็บไซต์ : <https://www.donmoddang.go.th/>
  - ๖) Facebook : องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง
  - ๗) สายตรวจนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง : ๐๘๖-๖๘๗๖๘๗๙

๘. กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

- ผู้ร้องเรียนยื่นเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้
- เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตตามช่องทางต่าง ๆ และบันทึกข้อร้องเรียนลงในสมุดรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง
๑. เจ้าหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
  ๒. เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
    - กรณีเรื่องยุติ ให้แจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๑๕ วัน
    - กรณีเรื่องไม่ยุติ
      - ๑) ให้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
      - ๒) แจ้งการดำเนินงานให้ผู้ร้องเรียนทราบเบื้องต้น ภายใน ๑๕ วัน
  ๓. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานสรุปผลเรื่องร้องเรียนการทุจริตเสนอผู้บริหารและรายงานผลให้ผู้ร้องเรียนทราบ

แผนผังการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๙. รายละเอียดข้อมูลที่ผู้ร้องเรียนจะต้องใช้ในการร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. ชื่อ-สกุล ของ ผู้ที่จะร้องเรียน/แจ้งเบาะแส
๒. ช่วงเวลาในการกระทำความผิด
๓. พฤติกรรมการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๔. รายละเอียดเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ผู้ร้องเรียนเห็นว่ามีประโยชน์ในการให้ข้อมูล เช่น พยานเอกสาร พยาน วัตถุ พยานบุคคล เป็นต้น

๑๐. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- (๑) ประกาศจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลอนุมดแดง
- (๒) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์กรบริหารส่วนตำบลอนุมดแดง
- (๓) แจ้งคำสั่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามคำสั่ง เพื่อความสะดวกในการประสานการปฏิบัติงาน
- (๔) ดำเนินการตามกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๑๑. การรับและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนทางช่องทางต่างๆ

การดำเนินการรับและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่เข้ามายังองค์กรบริหารส่วนตำบลอนุมดแดง จากช่องทางต่างๆ โดยมีข้อปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

ช่องทางการร้องเรียน	ความถี่ในการ ตรวจสอบช่องทาง	ระยะเวลาการ ดำเนิน การประสานงาน เพื่อแก้ไขปัญหา	หมายเหตุ
ร้องเรียนด้วยตนเอง	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนทางไปรษณีย์	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนทางโทรศัพท์ ๐๘๕-๔๗๗๒๕๕๙	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านตัวร้องเรียนการทุจริต	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ https://www.donmoddang.go.th/	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
ร้องเรียนทาง Facebook องค์กรบริหารส่วนตำบลอนุมดแดง	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	
สายตรงนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล อนุมดแดง ๐๘๖-๖๔๗๖๕๕๙	ทุกวันทำการ	ภายใน ๑ วันทำการ	

๑๒. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต

๑. ใช้ถ้อยคำหรือข้อความสุภาพ ประกอบด้วย

(๑) ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ร้องเรียน/ผู้แจ้งเบาะแส

(๒) วัน เดือน ปี ของหนังสือร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

(๓) ข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมของเรื่องที่ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีมูล ข้อเท็จจริง หรือซึ่งทางแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ เพียงพอที่สามารถดำเนินการสืบสวน/สอบสวนได้

(๔) ระบุพยาน เอกสาร พยานวัตถุและพยานบุคคล (ถ้ามี)

(๕) ข้อร้องเรียน/แจ้งเบาะแสต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูลเหตุมีได้วางสร้างกระแสรหรือสร้างข่าวที่เสียหาย ต่อบุคคลอื่นหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสได้รับความไม่ชอบธรรมอัน เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่สังกัด องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง

(๖) เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนไม่เพียงพอหรือไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ใน การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงสืบสวน/สอบสวนให้ยุติเรื่องหรือรับทราบเป็นข้อมูลและเก็บเป็น ฐานข้อมูล

๒. ให้เป็นคำร้องเรียนที่เข้าลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่เป็นบัตรสนเท็จเว้นแต่บัตรสนเท็จระบุพยานหลักฐานแวดล้อม ชัดเจนและเพียงพอที่จะทำการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงจะรับไว้พิจารณาเป็นการเฉพาะเรื่อง

(๒) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้วหรือเป็นเรื่องที่ศาลได้มีคำพิพากษา หรือคำสั่งที่สุดแล้ว

(๓) เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือ องค์กรอิสระที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะเว้นแต่คำร้องจะระบุว่าหน่วยงานดังกล่าวไม่ดำเนินการหรือ ดำเนินการแล้วยังไม่มีผลความคืบหน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา

(๔) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่เกิดจากการโთော်สิทธิธรรมห่วงบุคคลต่อบุคคลด้วยกัน นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้วให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาว่าจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ เป็นเรื่องเฉพาะ

๑๓. การบันทึกข้อร้องเรียน

(๑) กรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องเรียน โดยรายละเอียด คือ ชื่อ-สกุล ผู้ร้องเรียน ที่อยู่ หมายเลข ติดต่อกลับ เรื่องร้องเรียนการทุจริต พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องและสถานที่เกิดเหตุ

(๒) ทุกช่องทางที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ต้องบันทึกข้อร้องเรียนลงในสมุดรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต องค์กรบริหารส่วนตำบลดอนมดแดง

๑๔. การประสานหน่วยงานเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนและการแจ้งกลับข้อร้องเรียน

(๑) หากเรื่องร้องเรียนอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกองหรือสำนักให้หน่วยงานนั้นรายงานผลให้ผู้ร้องเรียน ทราบโดยตรง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียนและสำเนาให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จำนวน ๑ ชุด เพื่อ จะได้รวบรวมสรุปรายงานรายไตรมาสต่อไป

(๒) หากเรื่องร้องเรียนนั้นผู้บังคับบัญชาอบรมอย่างให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ดำเนินการโดยตรง ให้ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ รายงานผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับเรื่องร้องเรียน

๑๕. การรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน

(๑) รวบรวมและรายงานสรุปการจัดการข้อร้องเรียนประจำไตรมาสรายงานให้นายก องค์การบริหารส่วนตำบลอนมดแดง ทราบทุกไตรมาส

(๒) รวบรวมรายงานสรุปข้อร้องเรียนหลังจากสิ้นปีงบประมาณเพื่อนำมาวิเคราะห์การจัดการข้อร้องเรียนในภาพรวมของหน่วยงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาองค์กรต่อไป

๑๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลอนมดแดง

ภาคผนวก

ตัวอย่าง แบบคำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง .....

เรียน นายก.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....

ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... โทรศัพท์.....

อาชีพ..... ตำแหน่ง.....

เลขที่บัตรประชาชน..... ออกรวดโดย.....

วันออกบัตร..... บัตรหมดอายุ..... มีความประสงค์ขอร้องเรียน/แจ้ง
เบาะแส

ต่อต้านการทุจริต เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลอนุมดแดงพิจารณาดำเนินการตรวจสอบหรือช่วยเหลือ
และแก้ไขปัญหาในเรื่อง (อธิบายรายละเอียดพฤติกรรมการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ และช่วงเวลาการ
กระทำความผิด) ดังนี้

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคำขอร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ตามข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ โดย
ข้าพเจ้าขอส่งเอกสารหลักฐานประกอบการร้องเรียน/แจ้งเบาะแส (ถ้ามี) ได้แก่

๑).....	จำนวน.....	ชุด.....
๒).....	จำนวน.....	ชุด.....
๓).....	จำนวน.....	ชุด.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)